

Dals Eds kommun

2025-12-17

Angelika Samuelsson

Kristina Haglund

Simon Ödman

Energi- och klimatuppföljning 2024

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Innehåll

- Bakgrund
- Indikatorer från energi- och klimatstrategin
 - 1. Övergripande
 - 2. Hållbara transporter
 - 3. Klimatsmart och hälsosam mat
 - 4. Förnybara och resurseffektiva produkter och tjänster
 - 5. Sunda och klimatsmarta bostäder och lokaler
 - 6. Hållbar energiförsörjning
 - 7. Klimatsmart markanvändning
- Energi- och klimatrådgivning

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Kommunala åtaganden

- Fossilfria avseende transporter
- Fossiloberoende region senast år 2030
 - Klimatlöften

Lagkrav

- EED, Direktivet om energieffektivitet
- EPBD, Direktiv för byggnaders energiprestanda
- CVD, Clean Vehicles Directive

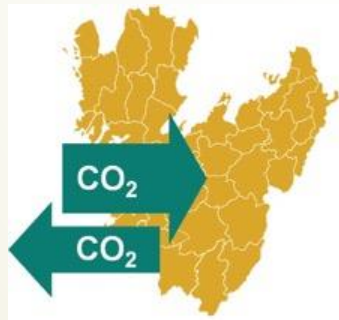
Lagkrav och kommunala åtaganden 2030-

Fossiloberoende region 2030

Utsläppen av växthusgaser i Västra Götaland ska minska med **80 procent** till 2030 från 1990-års nivå.

Utsläppen av växthusgaser från västsvenskars konsumtion ska minska med **30 procent** jämfört med 2010.

Dalslands Miljö
& Energiförbund

EU-direktiven EED och EPBD

EED handlar om att utnyttja energiresurserna så effektivt som möjligt (i alla sektorer) för att bidra till ett hållbart energisystem.

- Offentliga aktörer och verksamheter ska minska sin energianvändning med 1,9 procent per år.
- Energikrav ska ställas i offentlig upphandling.
- I offentligt ägda byggnader ska energieffektiviserande renoveringar utföras med 3 procent av arean varje år
- Företag som använder stora mängder energi behöver genomföra en energikartläggning och, eller införa ett certifierat energiledningssystem
- Konsumenter ska få information om energieffektivisering och möjligheter till finansiering

EPBD, direktiv för byggnaders energiprestanda

Alla byggnader ska vara nollutsläppsbyggnader senast år 2050. Krav på byggnader med lägst energiprestanda. (troligtvis olika definitioner på olika byggnader och tidsperioder).

För bostäder

Tidslinje för hur bostadsbeståndet ska minska sin energiförbrukning.

För lokaler

MEPS (Minimikrav på energiprestanda för byggnader) – skarpa gränsvärden för energianvändning. Börja med de 16 % sämsta till 2030 och 26 % 2033.

Samt

- Solenergiinstallationer på byggnader
- Krav på att redovisa livscykelperspektiv för nya byggnader
- Laddinfrastruktur för elfordon
- Cykelparkeringar

CVD

Lag (2011:846) om miljökrav vid upphandling av bilar och vissa tjänster inom vägtransportområdet

Endast nyleasing/inköp av bilar (även personalleasing), tunga fordon och vissa transporttjänster (som färdtjänst, skolskjuts, sophämtning)

Period 1, 2021-08-02 till 2025-12-31

38,5 % rena lätta bilar, (max. 50g CO₂/km), (>80% övriga utsläpp)

10 % rena tunga lastbilar (> 3,5 ton)

45 % rena tunga bussar (> 5 ton), hälften utsläppsfria (< 1g CO₂/kWh (km))

Period 2, 2026-01-01 till 2030-12-31

38,5 % rena lätta bilar (0g CO₂)

15 % rena tunga lastbilar

50 % rena tunga bussar, hälften utsläppsfria (< 1g CO₂/kWh (km))

Andelen rena fordon gäller för det totala antalet upphandlade fordon och transporttjänster under varje period.

Källa: Sveriges riksdag

Första rapportering senast 1 feb. 2026

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Klimatlöften 2024-2026

- 1. Vi har en årlig uppföljning av klimatarbetet.
- 6. Vi inkluderar lantbruket som samarbetspart i kommunens klimatomställning.
- 7. Vi fokuserar på företagens klimatomställning i miljötillsyn.
- 9. Vi arbetar strategiskt med att minska klimatpåverkan genom upphandling.
- 10. Vi säkerställer kompetens och resurser för att upphandla med klimathänsyn.
- 11. Vi gör klimatsmarta inköp.
- 17. Vi ställer krav i upphandling för transportdelen i nya avtal.
- 21. Vi minskar matsvinnet i offentliga måltider och når mål.
- 22. Vi minskar klimatavtrycket från offentliga måltider och når mål.

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Klimatlöften 2024-2026

Vi har en årlig uppföljning av klimatarbetet. Det innebär att kommunens politiska ledning har en årlig genomgång av klimatarbetet i kommunen inklusive klimatlöftena samt följer upp utsläppen i förhållande till kommunala, regionala och nationella mål. Exempelvis med utgångspunkt i den regionala analysen som erbjuds från Klimat 2030.

Dalslands Miljö
& Energiförbund

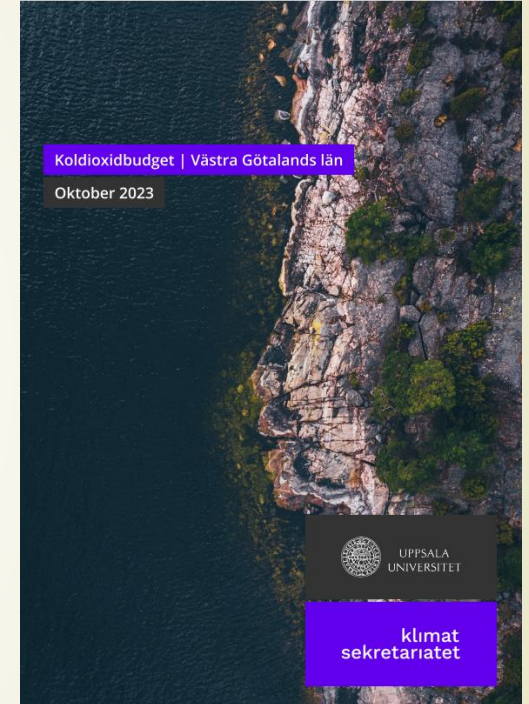
Koldioxidbudget Västra Götaland

5

ÅRS UTSLÄPP PÅ
DAGENS NIVÅER
ÖVERSKRIDER
VÄSTRA
GÖTALANDS LÄNS
KOLDIOXIDBUDGET

18,2

PROCENT PER ÅR
FÖRESLÅS
VÄSTRA
GÖTALANDS LÄN
MINSKA SINA
UTSLÄPP FÖR ATT
LEVA UPP TILL
PARISAVTALET

Dalssands Miljö
& Energiförbund

Forskarrådet för Västra Götalands klimatomställning

- Hans Hellsmark (Chalmers)
- Annika Nilsson (Uppsala universitet)
- Frances Sprei (Chalmers)
- Filip Johnsson (Chalmers)
- Sverker Jagers (Göteborgs universitet)
- Cecilia Bergstad (Göteborgs universitet)

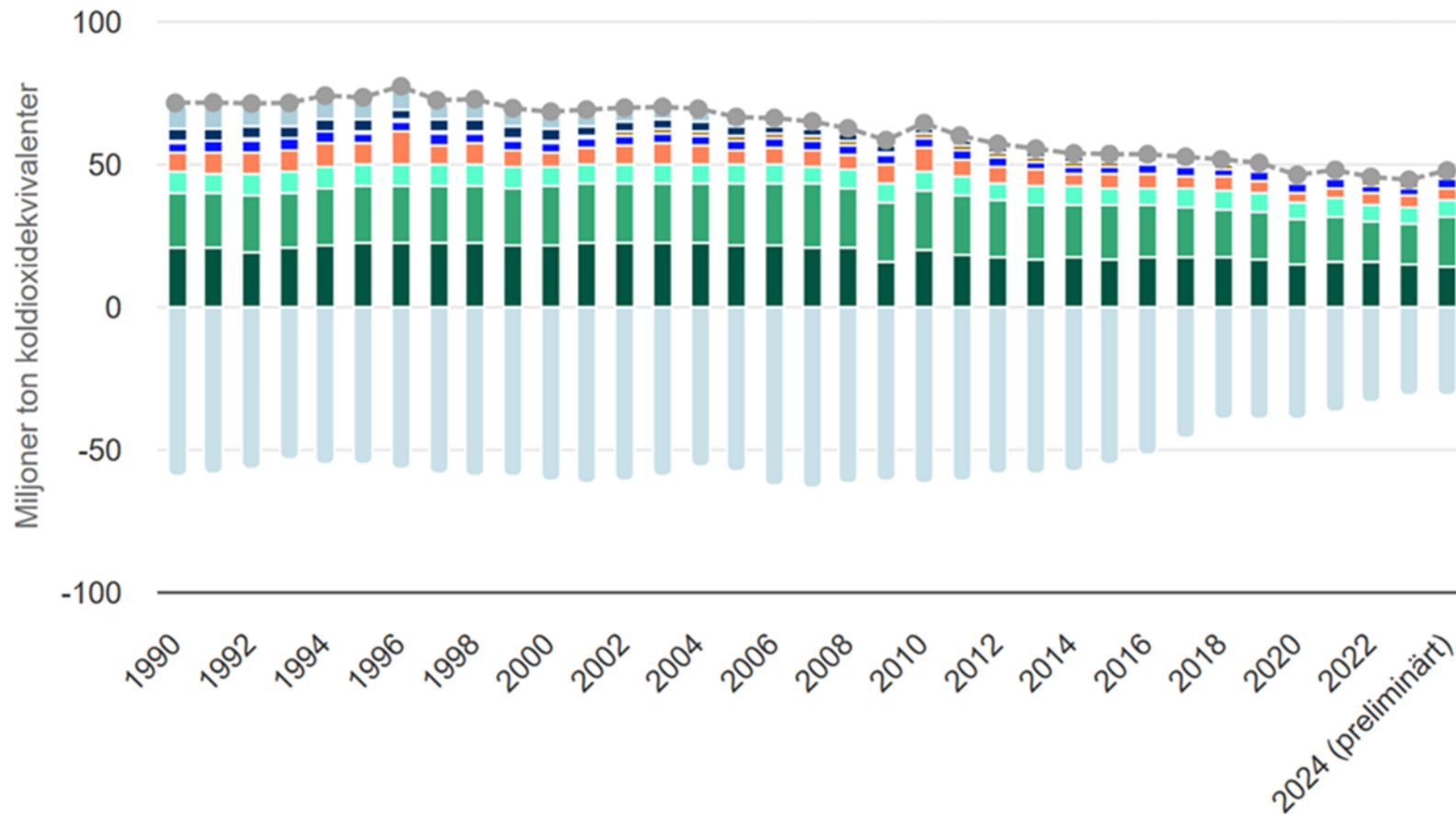
Indikator

1. Övergripande

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Territoriella växthusgasutsläpp

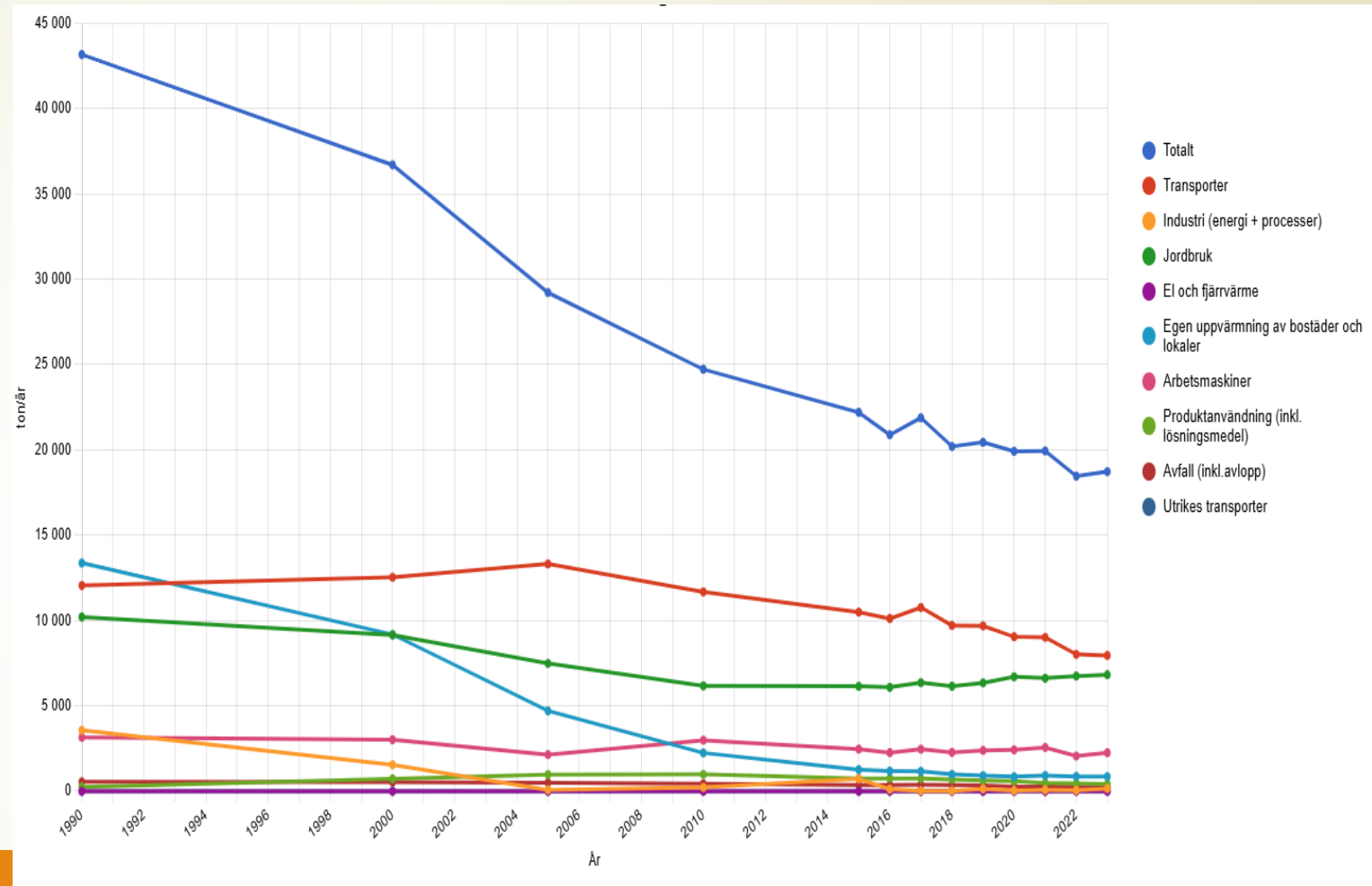

Territoriella utsläpp och upptag av växthusgaser 1990–2024 (preliminärt)

- ☒ Egen uppvärmning av bostäder och lokaler
- ☒ Avfall
- ☒ Lösningsmedel och övrig produktanvändning
- ☒ Arbetsmaskiner
- ☒ El och fjärrvärme
- ☒ Jordbruk
- ☒ Inrikes transporter
- ☒ Industri
- ☒ Markanvändning förändrad markanvändning och skogsbruk
- ☒ Totalt

Utsläpp av växthusgaser i geografiska kommunen

1990-2023

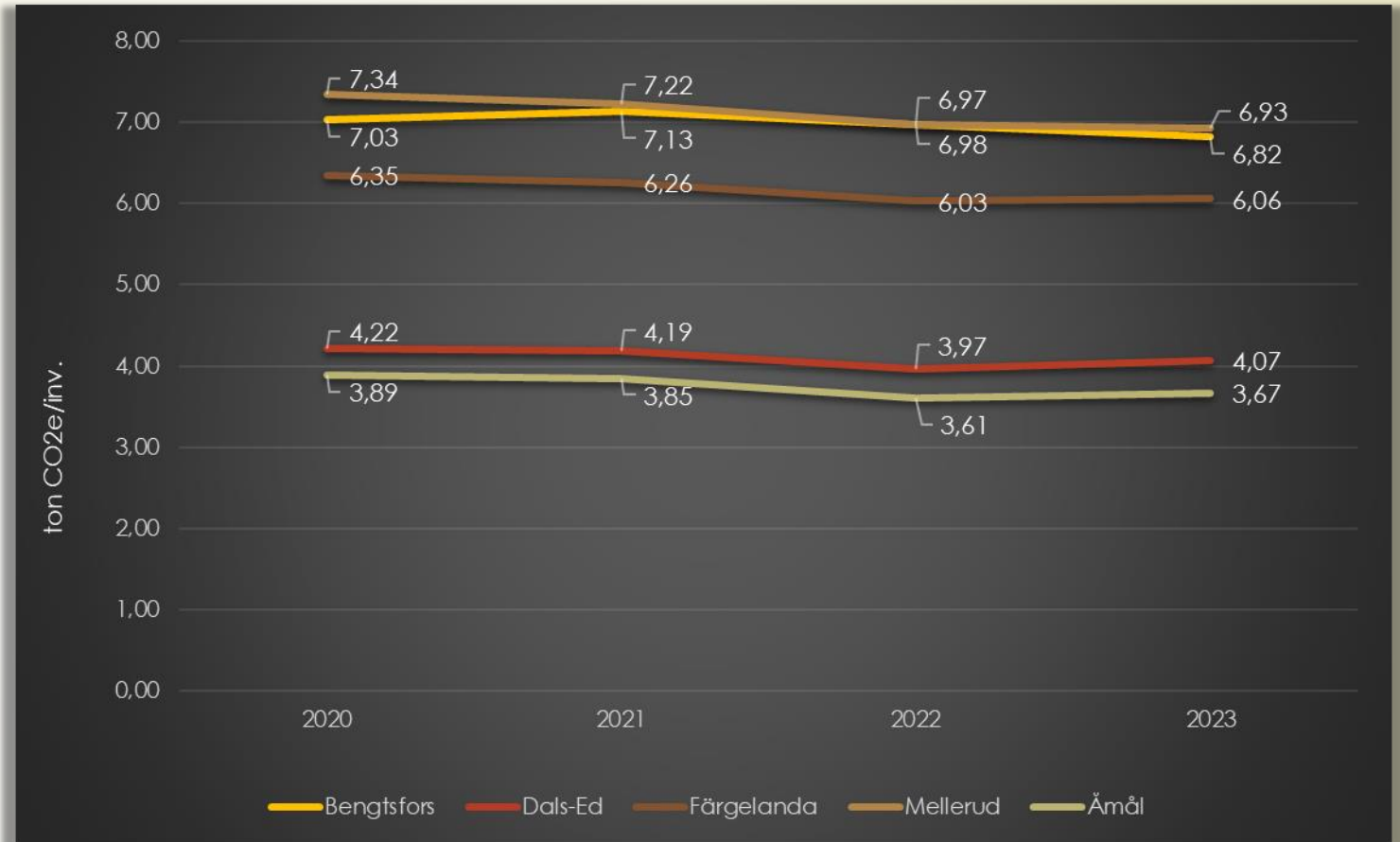

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Källa: SMHI (Nationella emissionsdatabasen)

Utsläpp av växthusgaser geografiskt

Kommunjämförelse

Procentuell minskning mellan 2020 och 2023:

Bengtsfors 3% **Dals-Ed** 3,6% **Färgelanda** 4,6% **Mellerud** 5,6% **Åmål** 5,7%

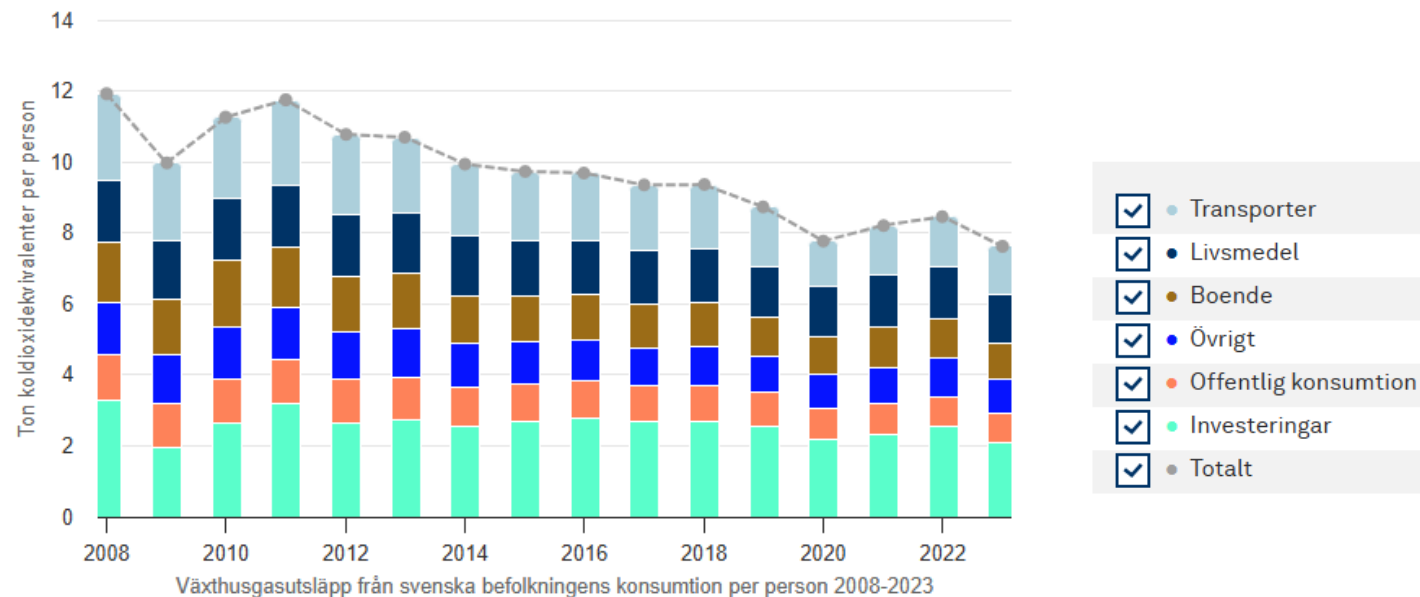
Källa: SMHI (Nationella emissionsdatabasen)

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Konsumtions- baserade växthusgas- utsläpp

Per capita

Sveriges totala konsumtion per capita (hushållen+offentlig konsumtion+investeringar), har minskat med ca 32 % mellan 2010-2023.

Indikator

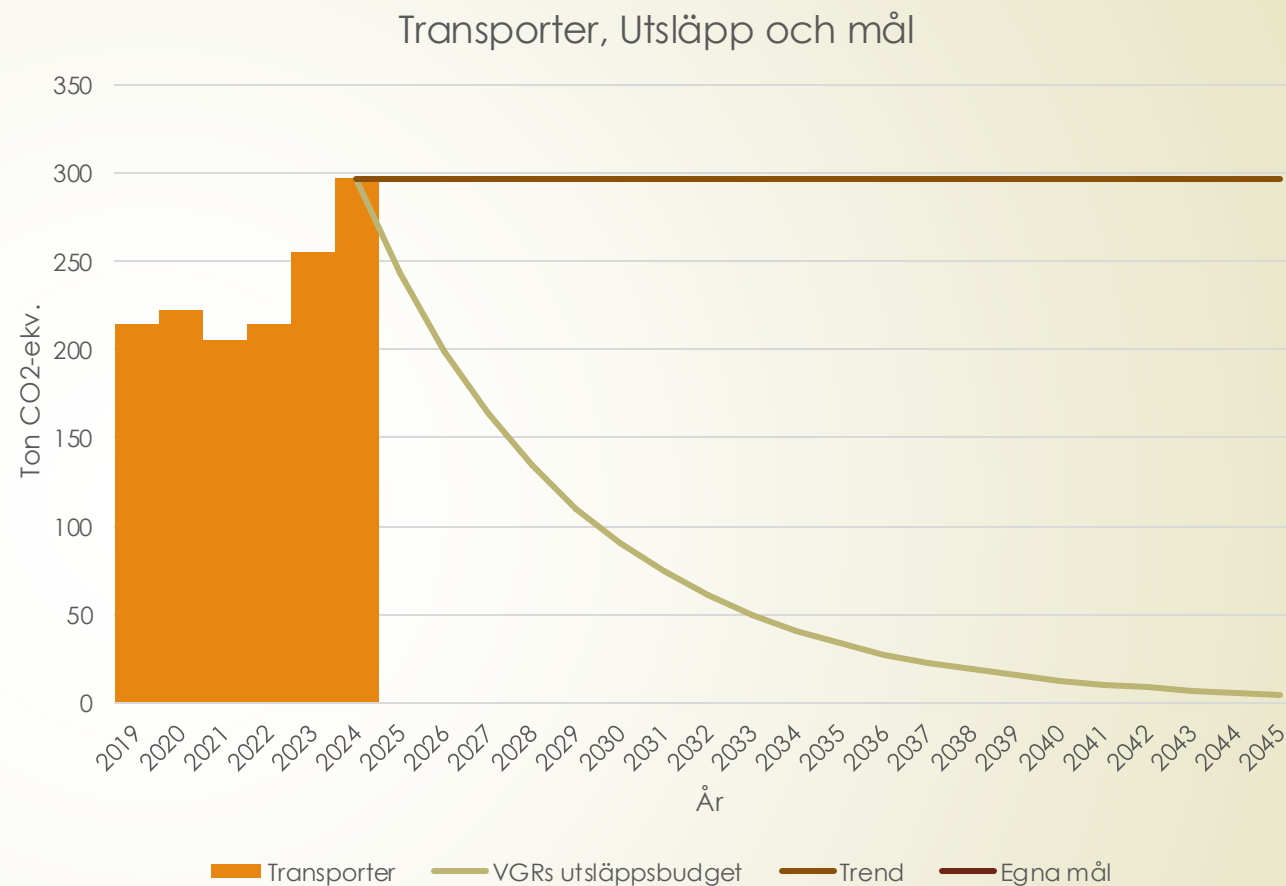
2. Hållbara transporter

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Utsläpp av växthusgaser från fordon, kommun och Edshus

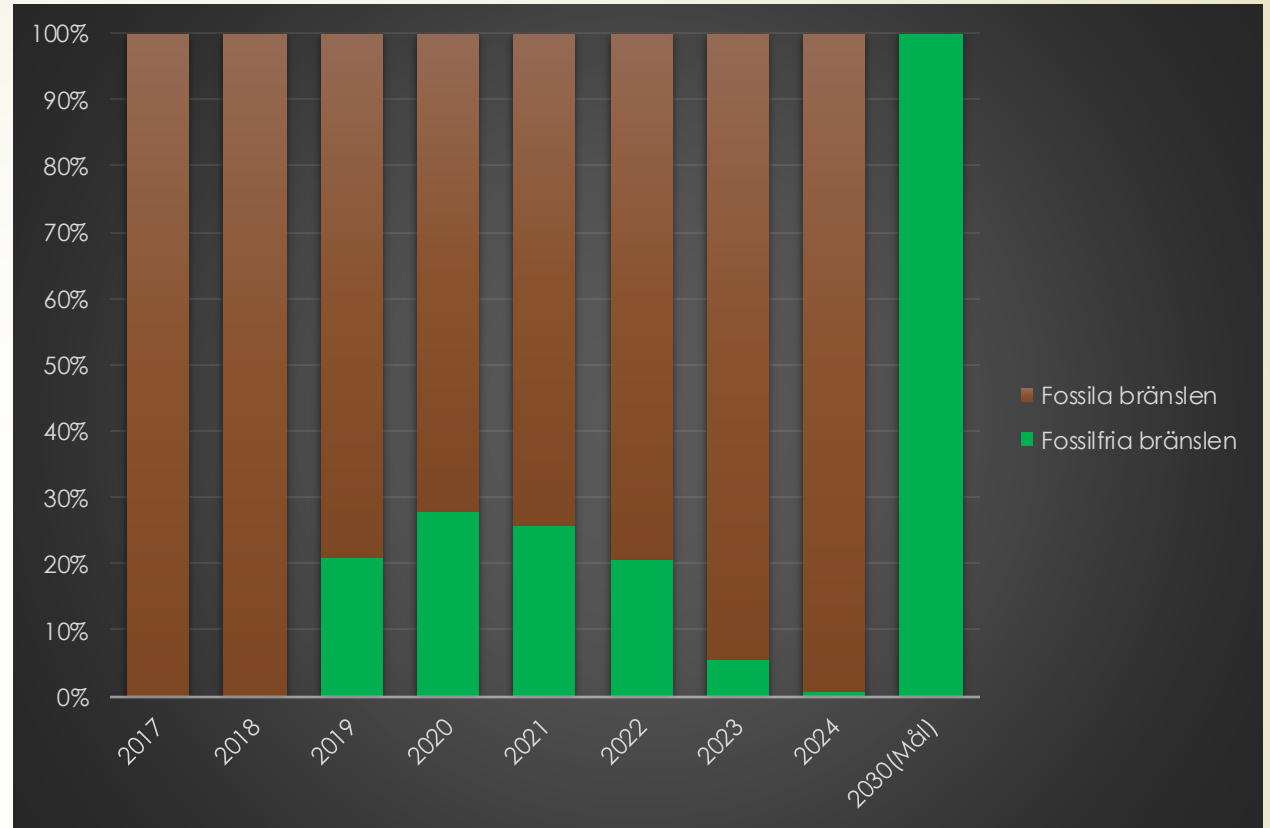
2024

Dalslands Miljö
& Energiförbund

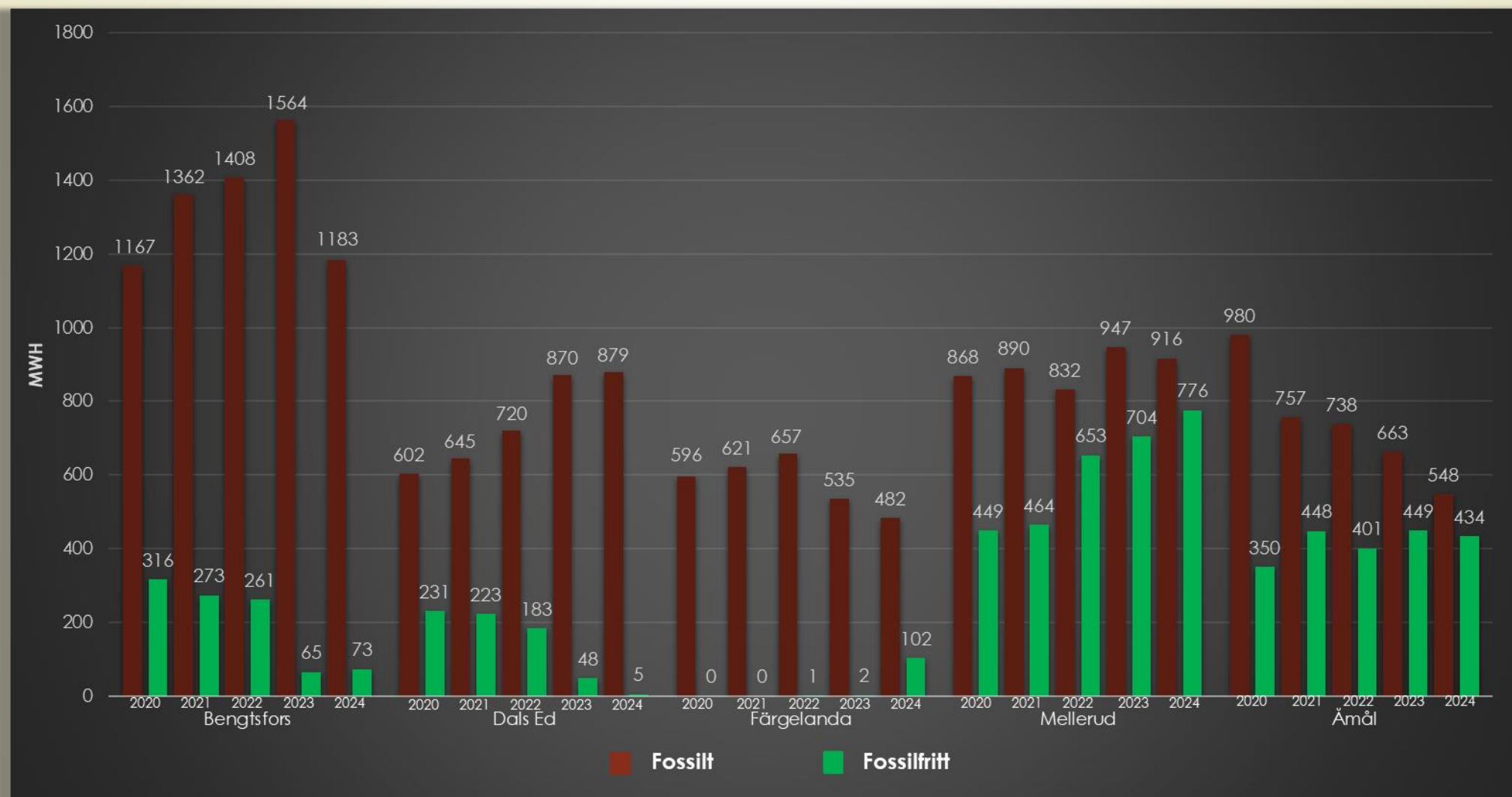
Mängd fossilfritt och fossilt bränsle i fordonsflottan

2024

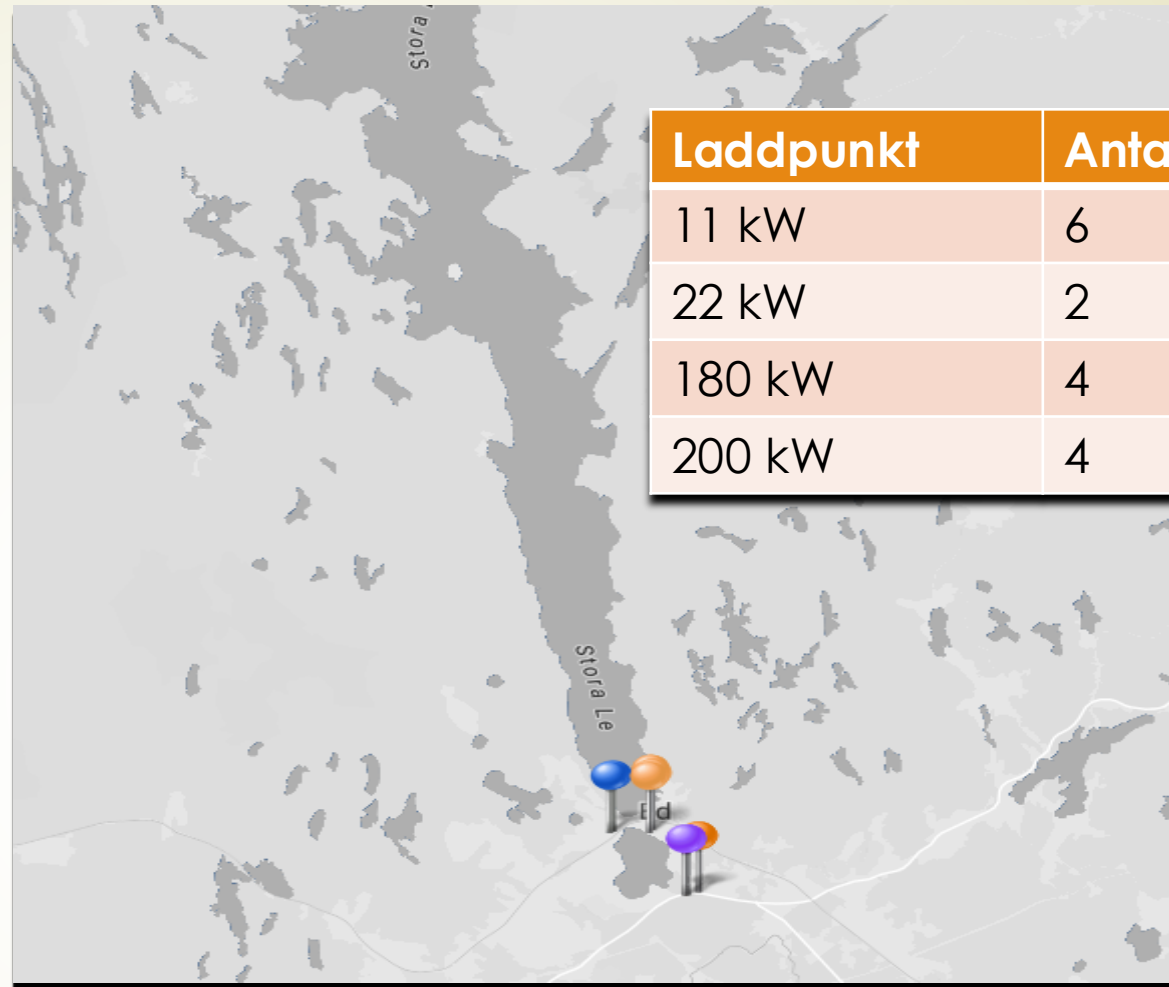

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Kommunjämförelse andel fossilt och fossilfritt bränsle

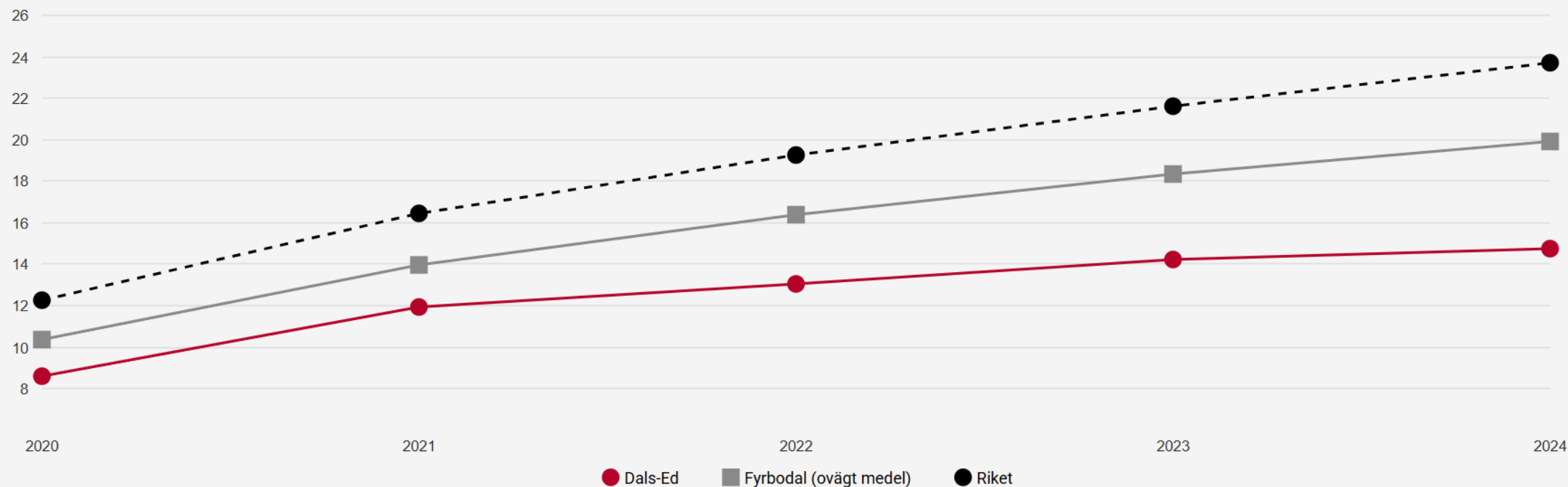
Antal publika laddpunkter i kommunen

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Andel fossiloberoende personbilar i geografiska kommunen

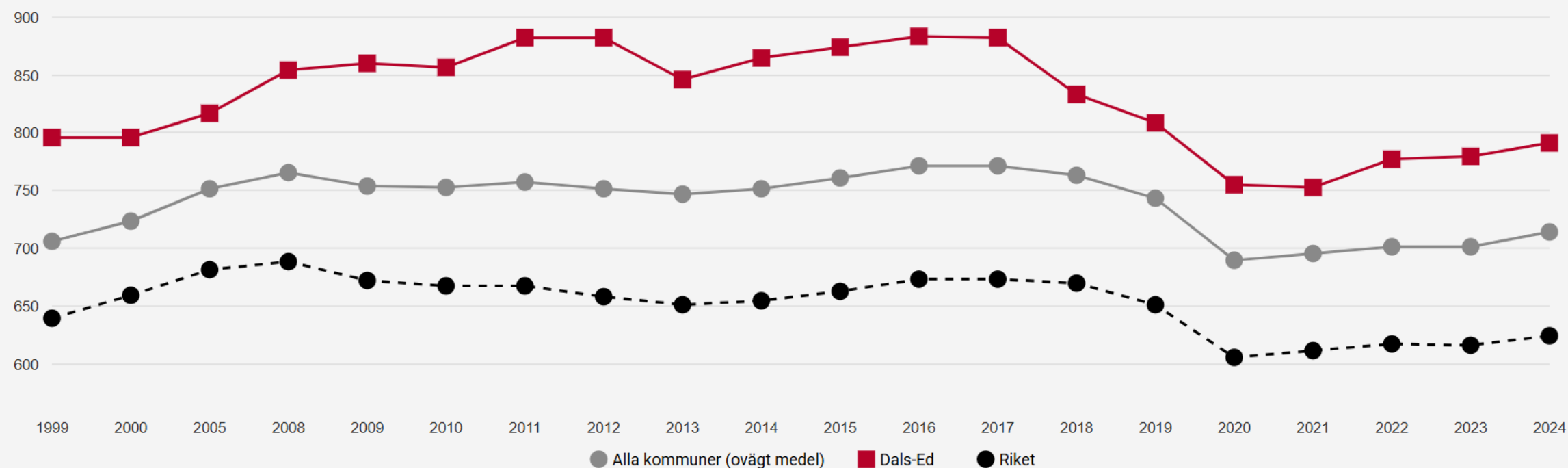
Fossiloberoende personbilar, andel av totalt antal bilar i det geografiska området (%)

Dals-Ed låg på 14,7 %, jämfört med Fyrbodalen 19,9 %, riket 23,7 %

Genomsnittlig körsträcka med personbil i geografiska kommunen

Genomsnittlig körsträcka med personbil, mil/inv

Dals-Ed ligger på 791 mil/inv.
Medel i Fyrbodals kommun: 771 mil/inv.
Medel i Riket: 625 mil/inv.

Indikator

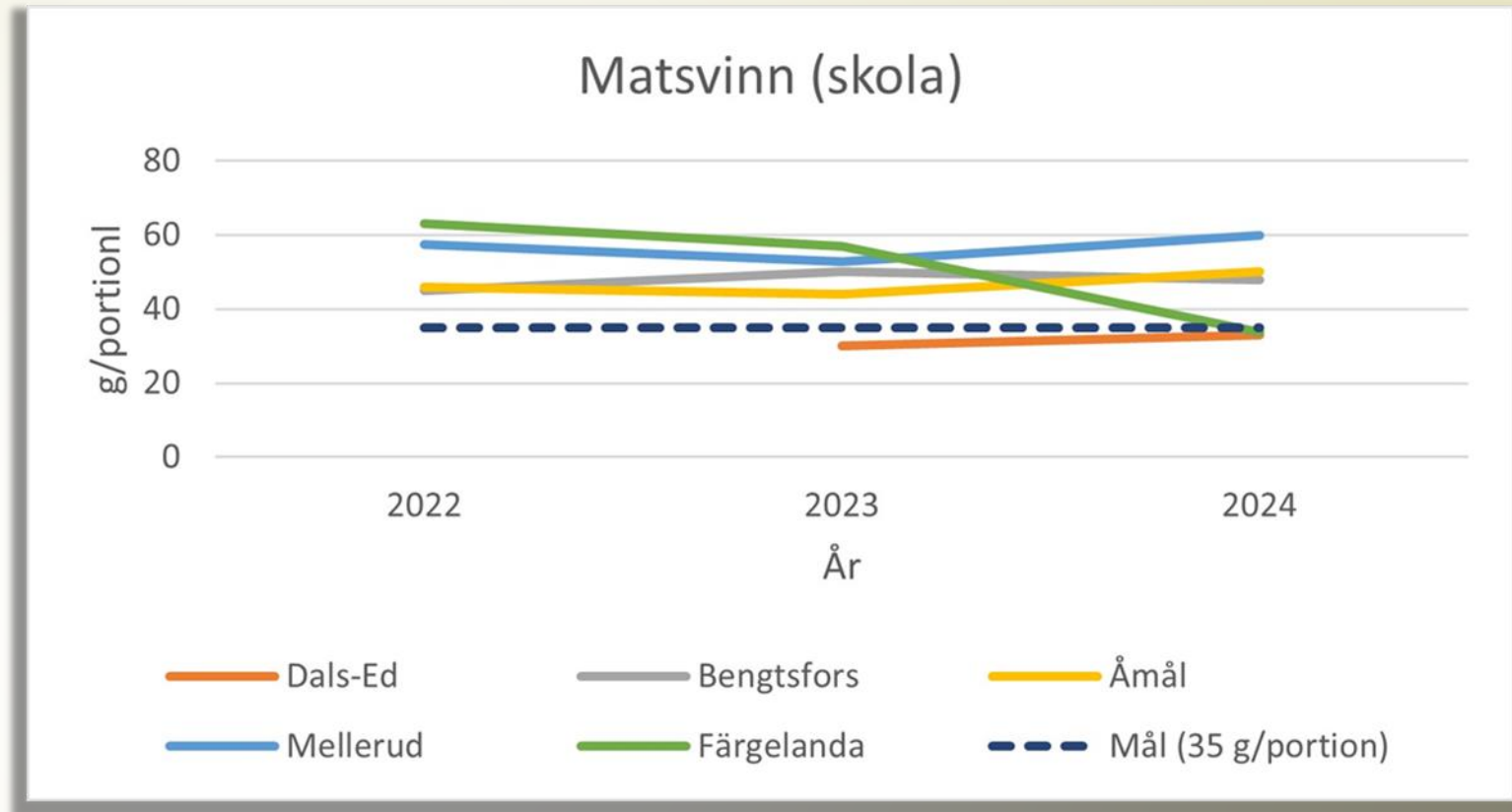
3. Klimatsmart och hälsosam mat

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Matsvinn skola

Klimatlöfte 21

Målvärdet är 35 g/portion
Bengtsfors, Dals-Ed och Mellerud mäter dagligen.
Färgelanda mäter matsvinn 6 ggr. per år och Åmål 4 veckor per år.

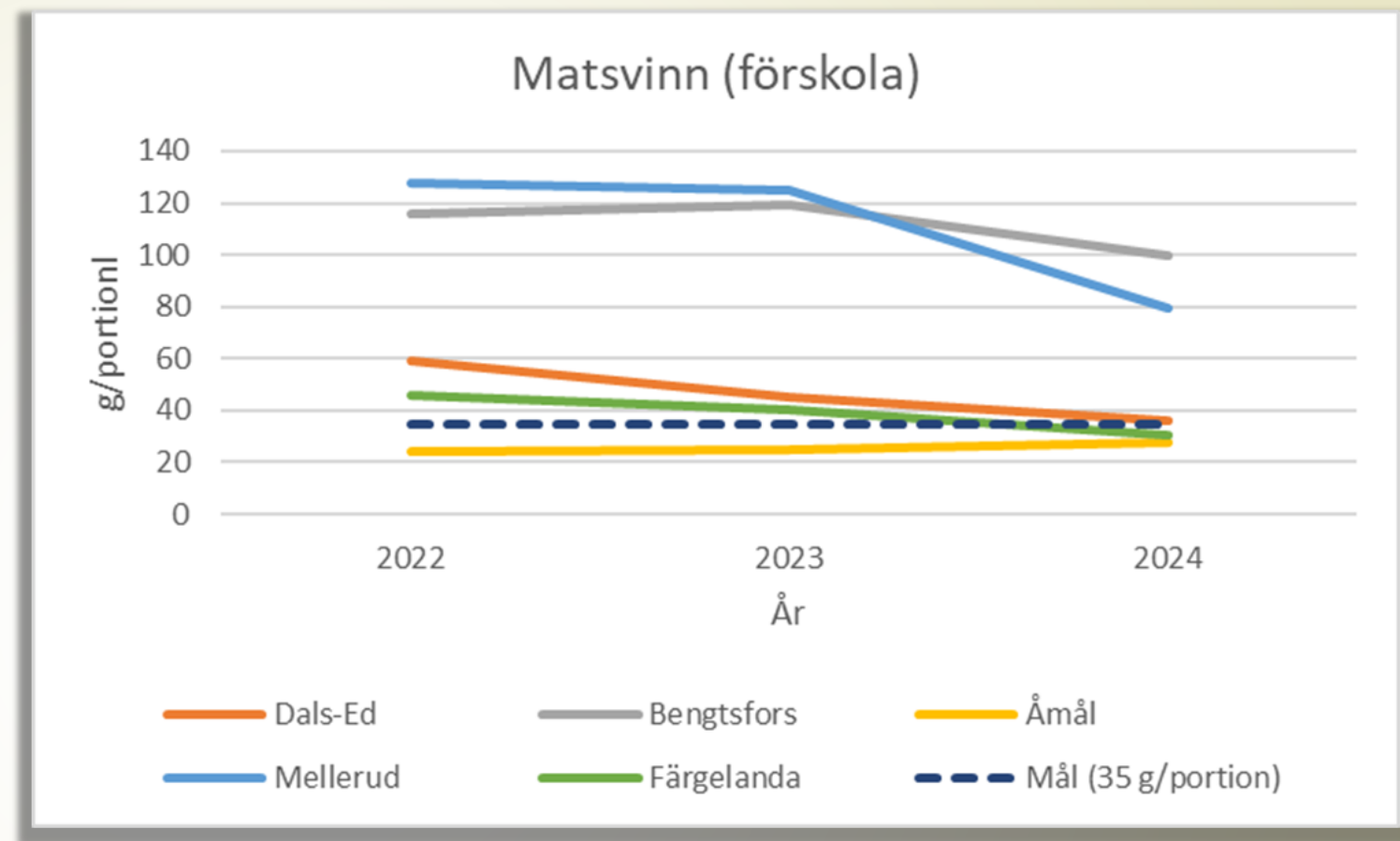
Källa: Kostchefernas egna sammanställning

Dalsskolornas
Miljö
& Energiförbund

Matsvinn förskola

Klimatlöfte 21

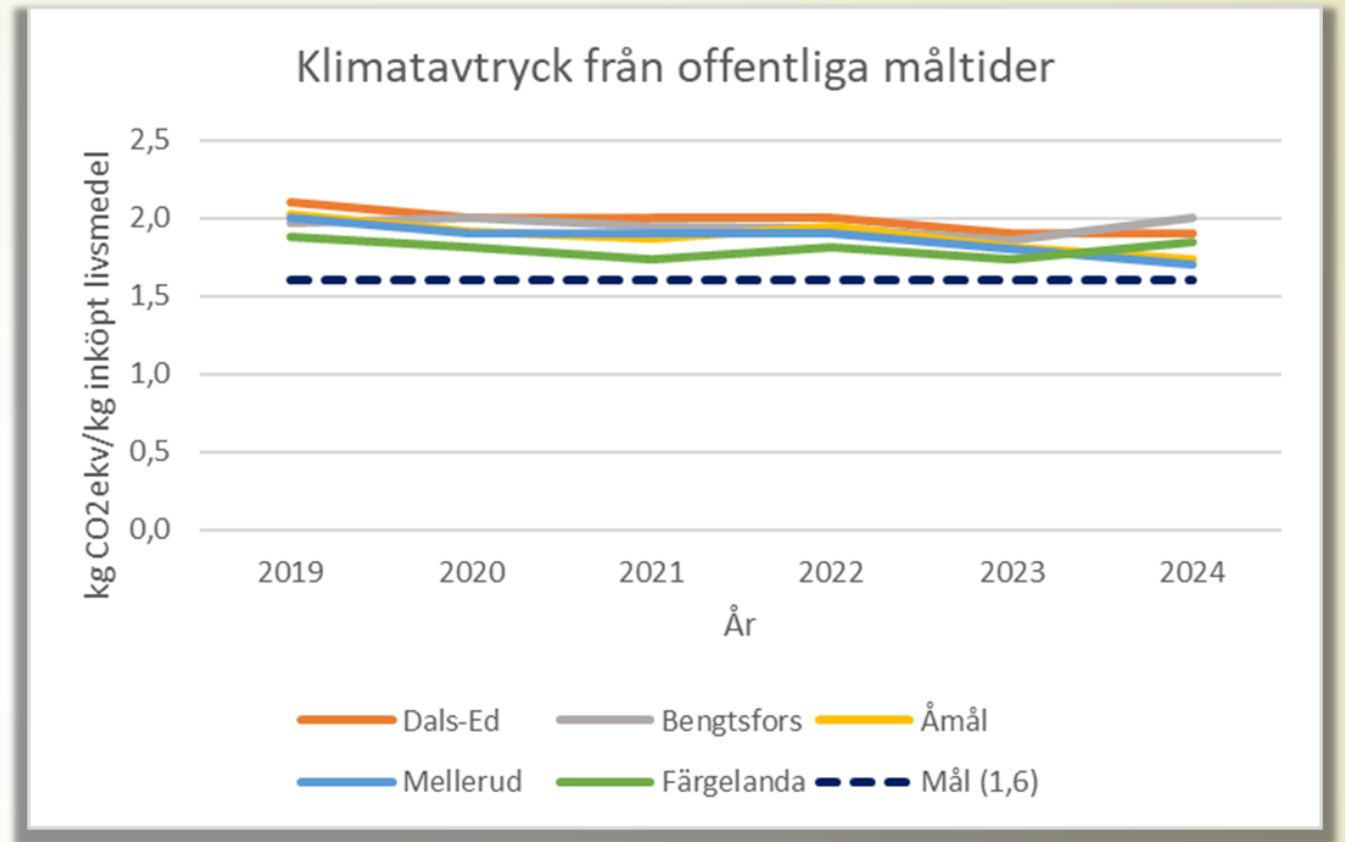
Målvärdet är 35 g/portion
Kommunerna genomför samma mätning för förskolorna som för skolorna.

Källa: Kostchefernas egna sammanställning

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Utsläpp av växthusgaser från samtliga inköpta livsmedel

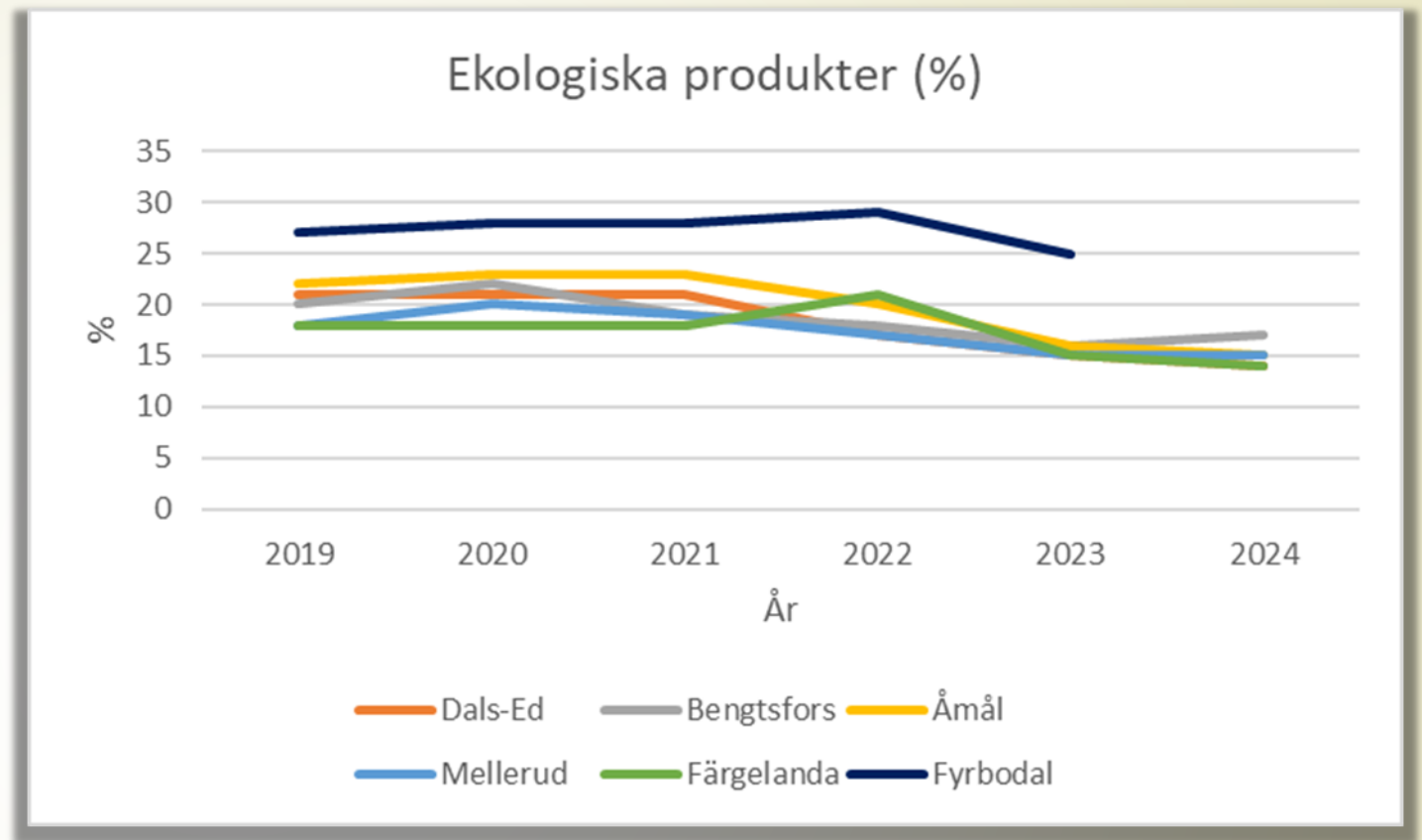
Bengtsfors: 2,0
Dals-Ed: 1,9
Färgelanda: 1,9
Mellerud: 1,7
Åmål: 1,7

Källa: Kostchefernas egna sammanställning

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Ekologiska livsmedelsinköp

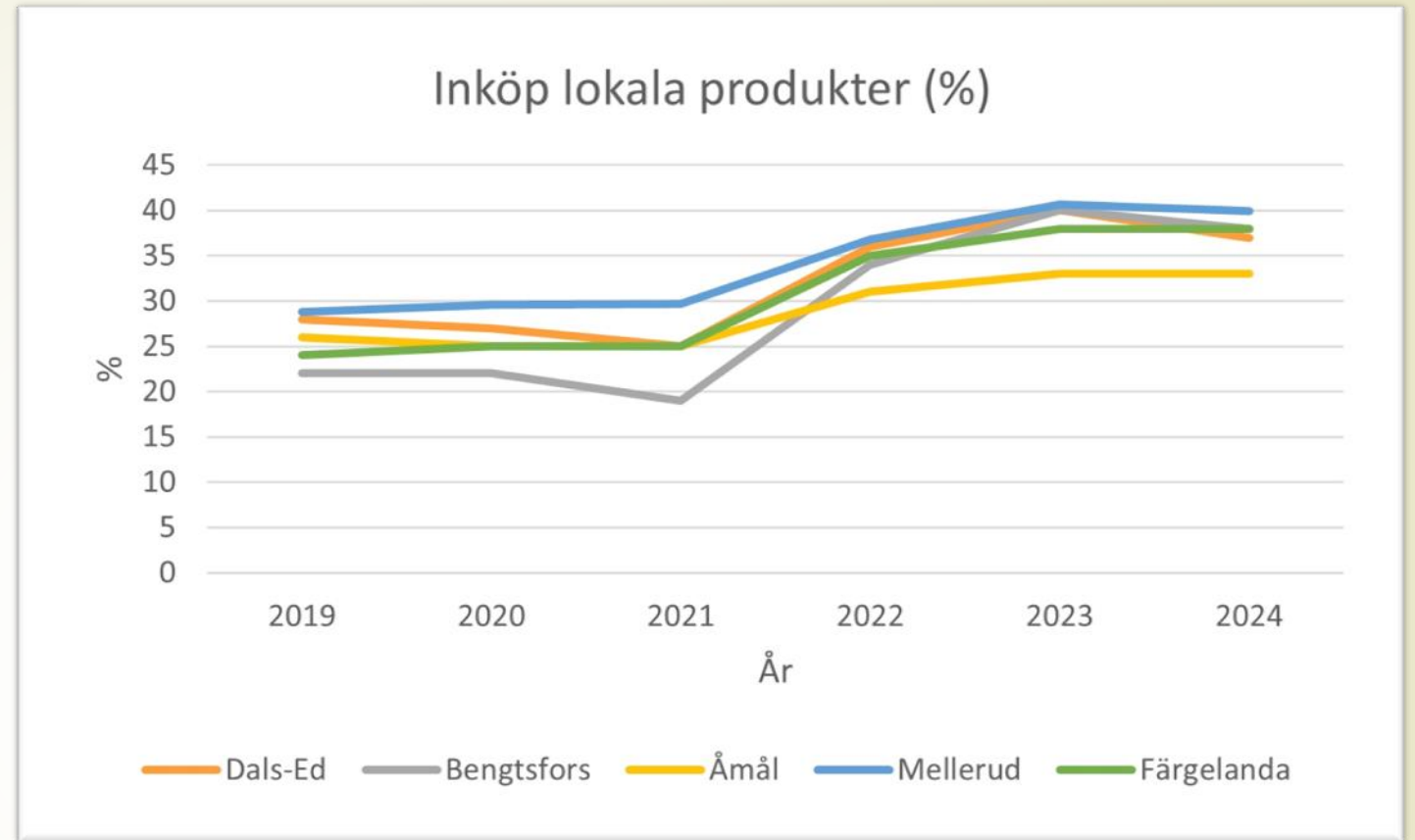
Inköp av ekologiska livsmedel har prioriterats bort till fördel för närproducerade livsmedel.

Källa: Kostchefernas egna sammanställning

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Närproducerade livsmedel

Inköp av lokalproducerade produkter är ett uttalat mål i måltidspolicyn. Med närproducerat menas produkter från Värmland och Västra Götalands län.

Dals-Ed ligger på ca 37 %

Källa: Kostchefernas egna sammanställning

Dalslands Miljö
& Energiförbund

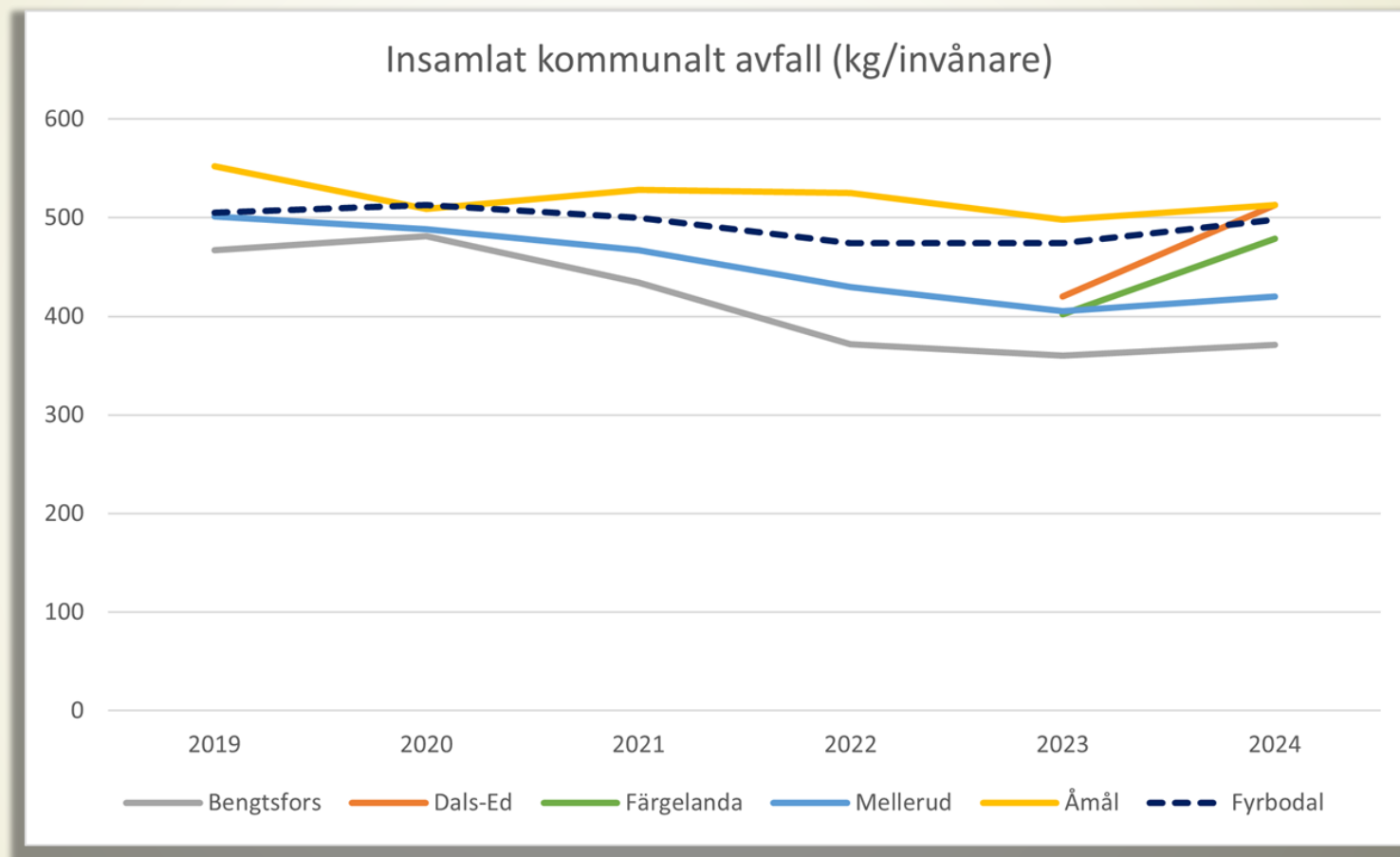
Indikator

4. Förnybara och resurseffektiva produkter och tjänster

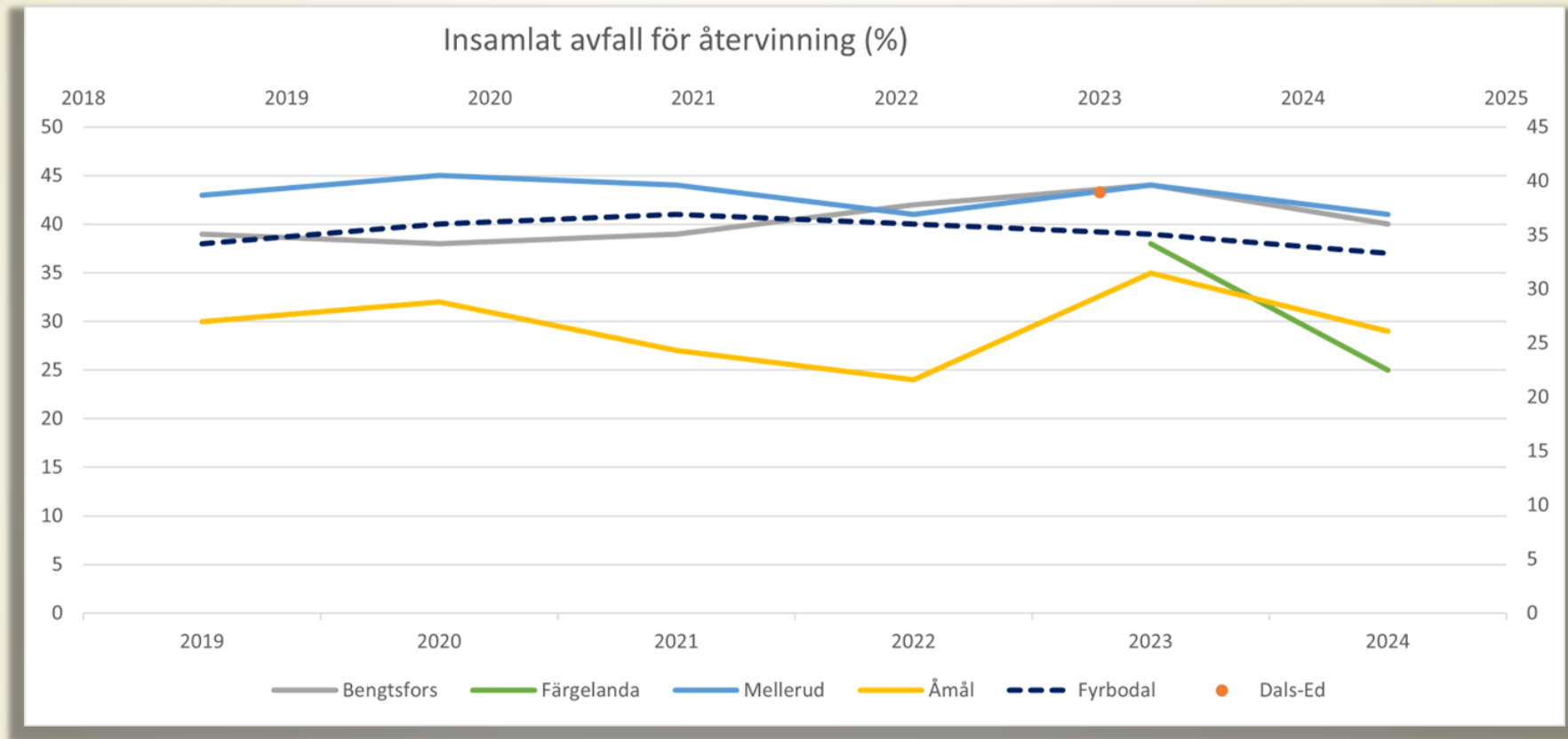
Dalslands Miljö
& Energiförbund

Insamlat kommunalt avfall totalt

Dals-Ed ligger på 513 kg/inv. Medel i Fyrbodal ligger på 498kg/inv.

Insamlat hushållsavfall för materialåtervinning

Bengtsfors ligger på ca 40% och medel i Fyrbodal på 37%

EU-målet för materialåtervinning av kommunalt avfall är 60% år 2030

Källa: Avfall Sverige

Dalslands Miljö
& Energiförbund

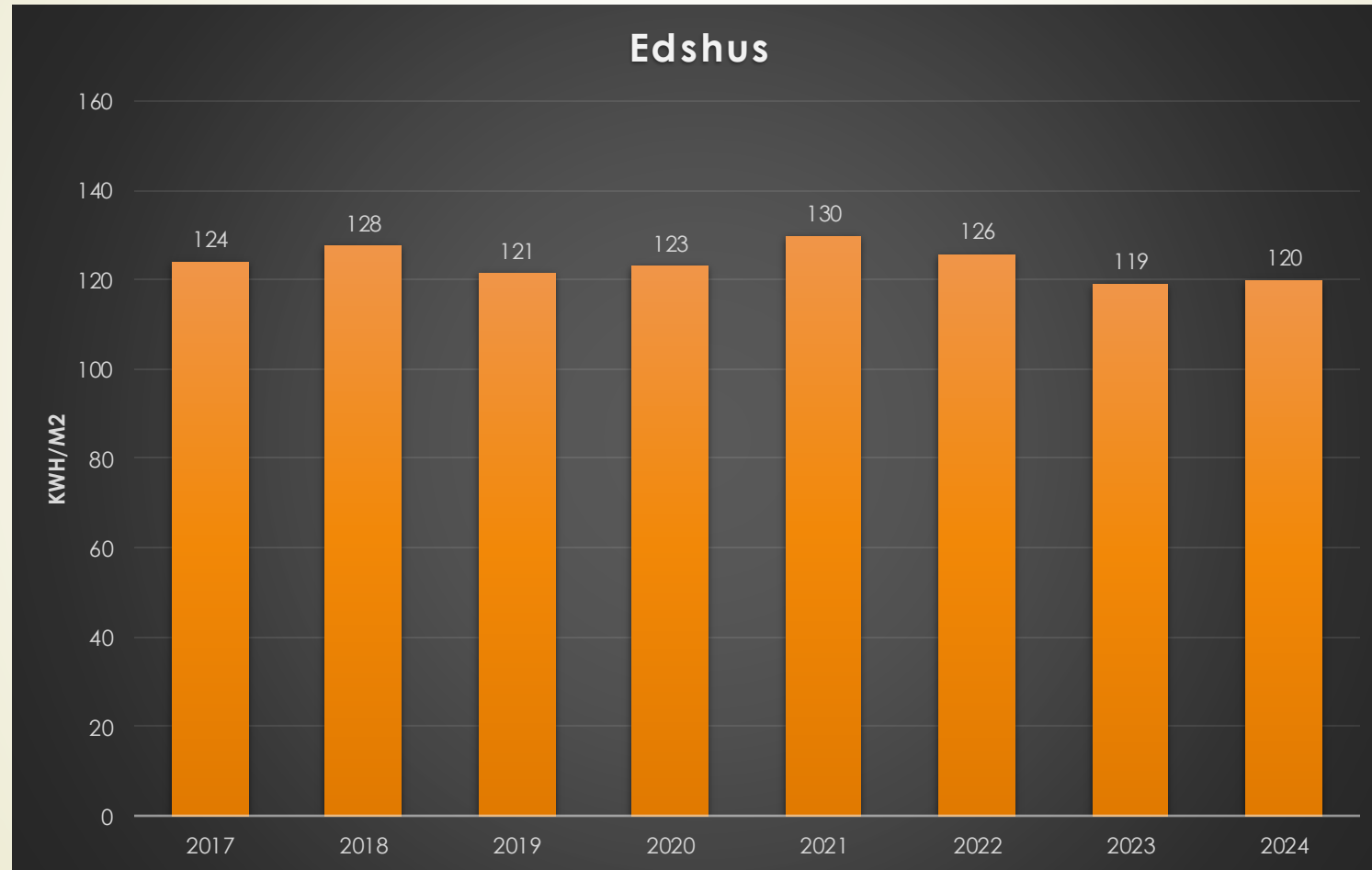
Indikator

5. Sunda och klimatsmarta bostäder och lokaler

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Energianvändning i bostäder och lokaler

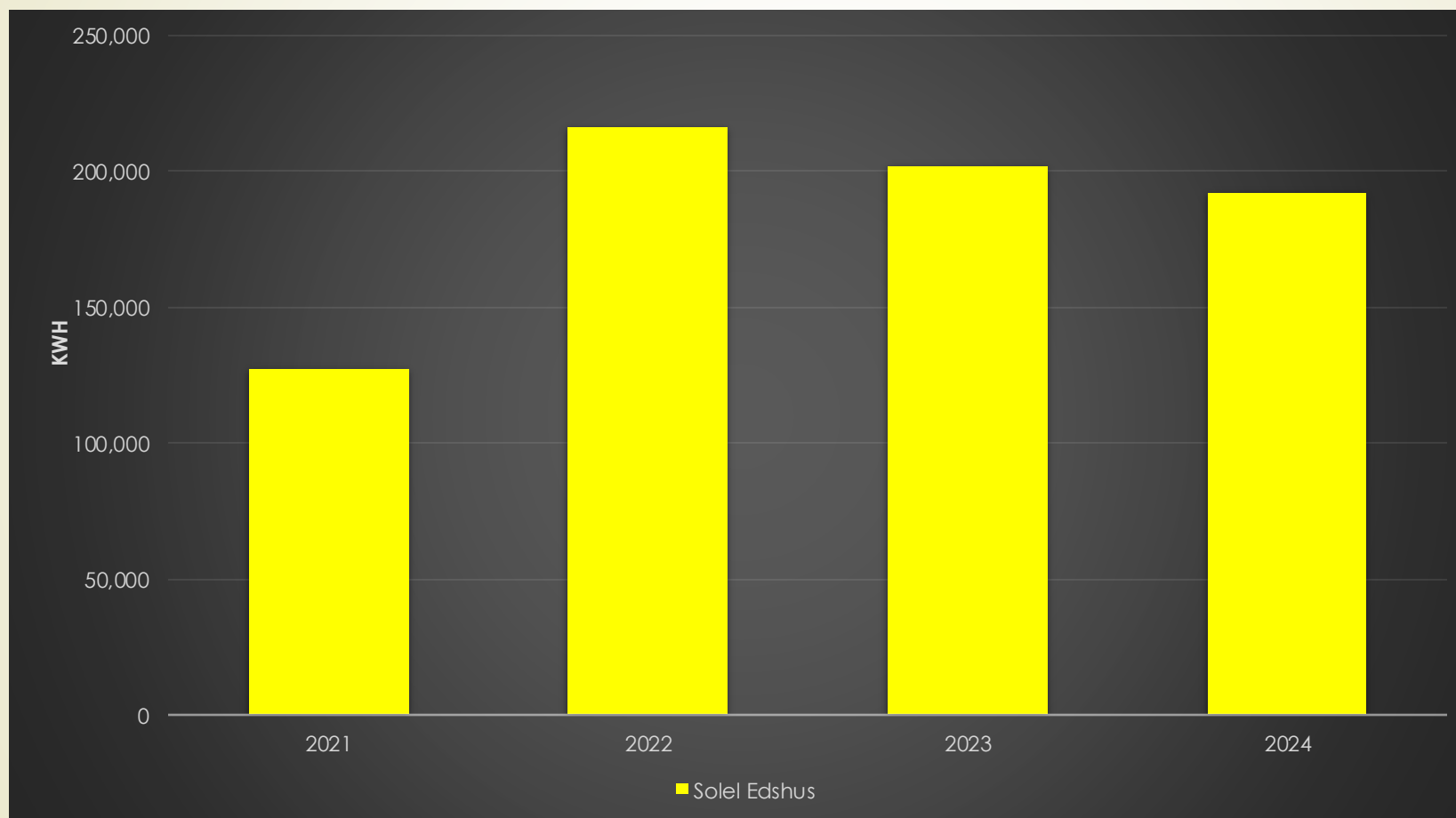
Indikator

6. Hållbar energiförsörjning

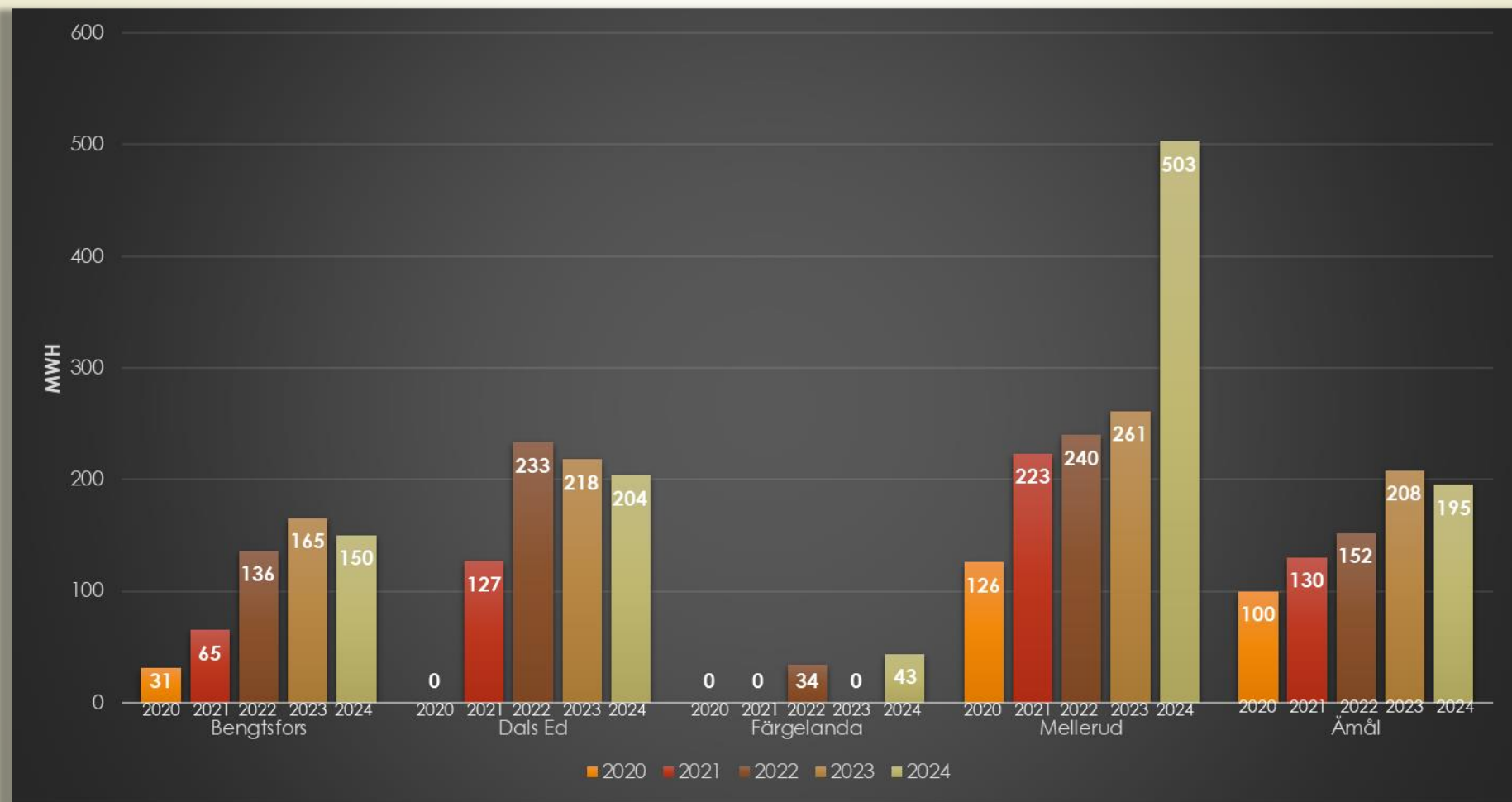

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Årlig produktion av förnybar energi, Edshus

Produktion av solenergi, jämförelse 2020-2024

Indikator

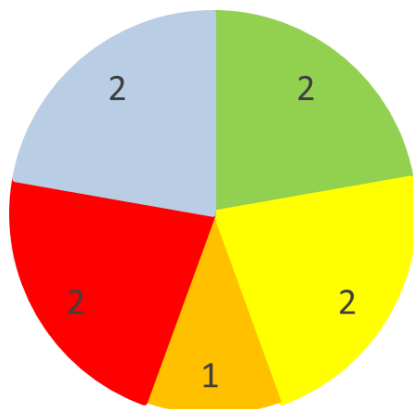
7. Klimatsmart markanvändning

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Uppföljning av Dals Eds åtaganden, 2023

Lst Åtgärdsprogram för miljömålen, 2023
koppling till Mål 13 (Bekämpa
klimatförändringarna)

■ Genomförd ■ Till hälften genomförd ■ Påbörjad ■ Ej påbörjad ■ Annan mätning

SO16a	använda aktuella GIS-baserade naturvårdsdatabaser
SO16b	ta fram och inarbeta aktuella naturvårdsplaner i fysisk planering.
KL1	Minska halterna av luftföroreningar och verka för ett mer transporteffektivt samhälle
V1c	Arbeta tvärsektoriellt med restaurering av sjöar och vattendrag.
BK10a	Arbeta in riktlinjer i översiktsplan för grön infrastruktur, ekosystemtjänster och kompensationsåtgärder
SO4b	Skydda värdefulla skogsområden genom frivilliga avsättningar
SO4c	Skydda tätortsnära skogar
BK7a	Arbeta med barnperspektivet i fysisk planering
SO15b	Bevara och planera för skyddsvärda träd genom att frihugga skyddsvärda träd samt ersättningsträd.

Dalslands Miljö
& Energiförbund

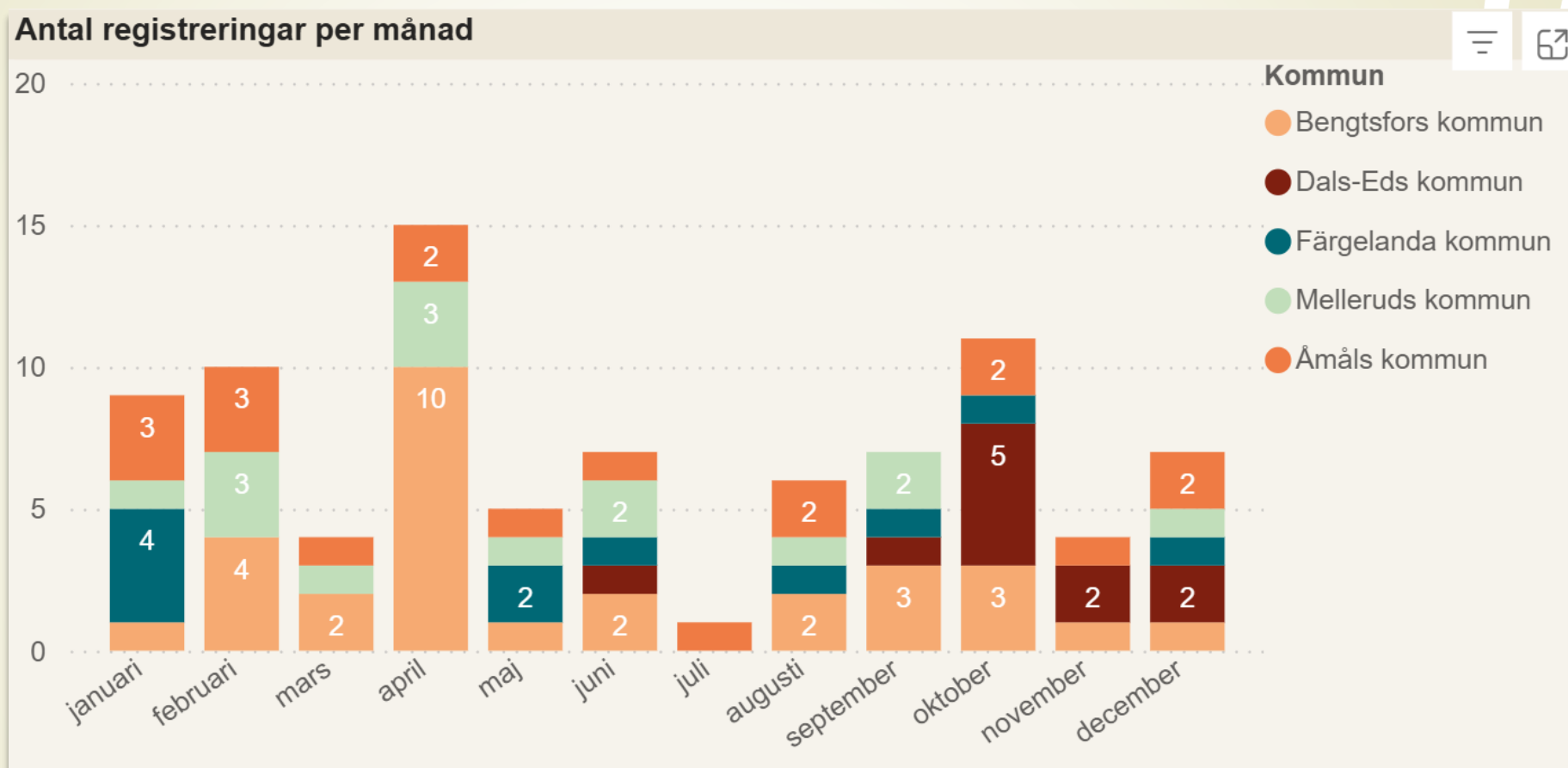

Energi- och klimatrådgivning 2024

Dalslands Miljö
& Energiförbund

Rådgivningsärenden per kommun

Totalt antal rådgivningar per kommun.

- Bengtsfors, 32
- Dals Ed, 11
- Färgelanda, 11
- Mellerud, 15
- Åmål, 20

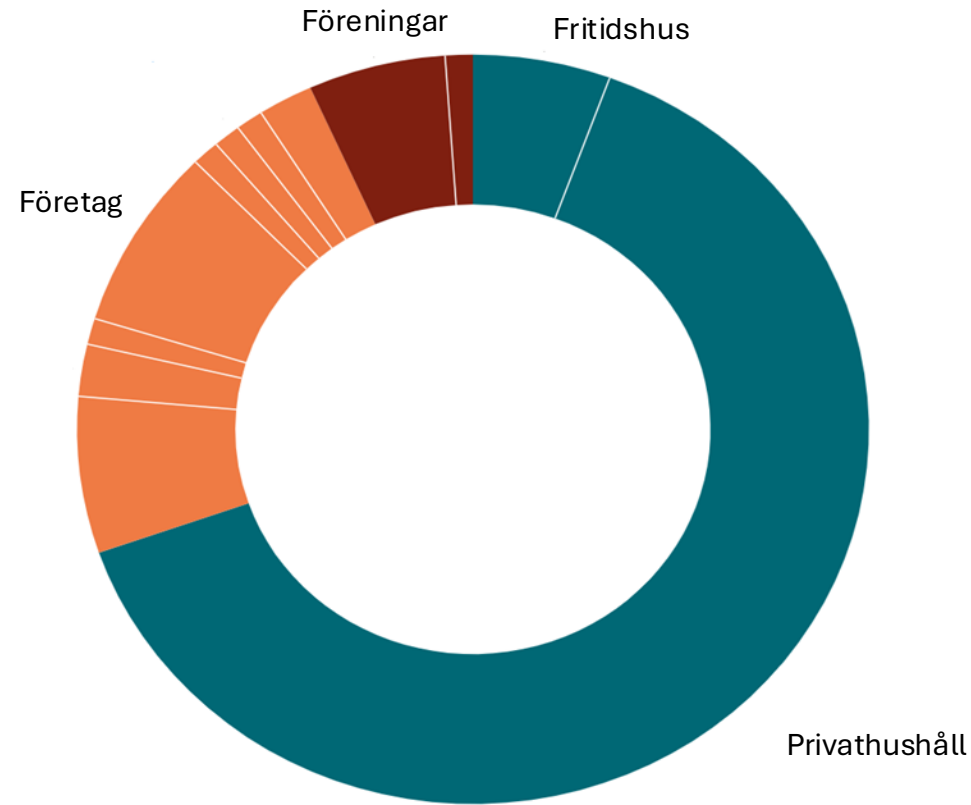
Dalslands Miljö
& Energiförbund

Målgrupp

Vanligaste frågorna

- Byte värmesystem
- Bidrag
- Solceller och batterilagring
- Klimatskal/energieffektivisering

Utåtriktade aktiviteter och media

Aktiviteter

- Dals Ed
Fastighetsträff
- Färgelanda
Seniorfredag
- Mellerud
Hållbarhetsdag på Klacken
- Åmål
Fastighet 2024
Seniorträff
Företagsfrukost (industriföreningen)

Media

- Energispartips mm. på Förbundets och kommunernas hemsidor och Facebook-sidor.
- Spridning av energi- och klimatrådgivningen och aktuella bidrag på Förbundets och kommunernas hemsidor och Facebooksidor.

Tack för oss!

Dalslands Miljö
& Energiförbund